

Załącznik
do Uchwały Nr XXXV/10/ 10
Rady Gminy w Rozprzy
z dnia 11 marca 2010 roku

G m i n n y P r o g r a m
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na 2010 rok

Spis treści:

Wstęp	3
Część I. Diagnoza uzależnienia	4
Część II. Cele strategiczne programu i priorytety	6
Część III. Zadania do realizacji	6
Część IV. Zasady wynagradzania członków Komisji	8
Część V. Harmonogram zadań przewidzianych do realizacji w 2010 roku	9

Wstęp

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin.

Samorządy gmin są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów działania na rzecz trzeźwości na terenie gminy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych. Działania te są ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawy prawne działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych to:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz.1485 ze zm.),

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i wykonuje je poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, tj.:

„Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii”

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy (art. 4¹ ust. 2)

„Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie”

Zadania te obejmują:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar w rodzinie,
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

3.

Zgodnie z art.4¹ ust.3 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Wójt powołuje Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniami w szczególności jest

inicjowanie działań w zakresie określonym w ust.1 oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonują także ekspertyzy dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami rady gminy oraz wydają opinię w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia przez wójta gminy na prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art.18 ust.1 i 3a ustawy).

W celu pozyskania środków finansowych na realizację zadań gmina pobiera opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2010 rok jest realizowany głównie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz poprzez współpracę z Policją. W realizacji programu uczestniczą osoby fizyczne, prawne i podmioty, o których mowa w art.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Część I. Diagnoza uzależnień.

Uzależnienie można zdiagnozować, kiedy w ciągu ostatniego roku (picia) występują co najmniej trzy spośród niżej wymienionych objawów:

- ◆ silne pragnienie lub poczucie przymusu spożywania alkoholu („głód alkoholu”);
- ◆ upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, w kontrolowaniu ilości wypijanego alkoholu, trudności w picu do wcześniej założonego poziomu i w zakończeniu picia,
- ◆ zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”);
- ◆ występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi (tzw. „klinowanie”);
- ◆ postępujące zaniechanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu oraz odwracanie następstw picia („koncentracja życia wokół picia”),
- ◆ uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Podobnie jak w latach poprzednich diagnoza problemów alkoholowych i innych uzależnień oparta jest na informacjach pozyskanych z następujących źródeł:

1. Urząd Gminy w Rozprzy – Referat Działalności Gospodarczej,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozprzy,
3. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Rozprzy i Niechcicach,
4. Komisariat Policji w Woli Krzysztoporskiej,
5. Gimnazjum w Rozprzy i Niechcicach (przy Zespole Szkolno-Gimnazjalnym).

Informacje z Urzędu Gminy

Uchwałą Nr IV/33/93 z dnia 27 sierpnia 1993 r. Rada Gminy w Rozprzy określiła limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych – z wyjątkiem piwa przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży – na 64.

4.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. liczba punktów sprzedaży wynosi 50. Zatem jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada na 244 statystycznych mieszkańców gminy, a w odniesieniu do populacji osób dorosłych – na 191 osób. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę zezwoleń – 127, najwięcej zezwoleń, bo 50, wydano na sprzedaż napojów alkoholowych

zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa; 42 – na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz 35 – na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu. 92,91% zezwoleń wydano na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej

Zgodnie z art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz.728 ze zm.) alkoholizm jest jedną z dysfunkcji, z powodu, których można udzielić pomocy.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2009 pracowali z 29 rodzinami, w których występuje problem alkoholizmu. W rodzinach tych wychowuje się 69 dzieci.

Informacje z Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej

Z danych Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Rozprzy i Niechcicach wynika, iż odnotowano 153 przypadków osób leczonych z powodu choroby alkoholowej, jak również przypadki pacjentów leczonych z powodu powikłań choroby alkoholowej, tj.: padaczka alkoholowa – 16 osób, marskość wątroby – 9 osób oraz przewlekłe zapalenie trzustki – 12 osób.

Informacje z Policji

W 2009 roku policja interweniowała w przypadkach naruszania prawa i porządku publicznego ogółem 380 razy, z czego 290 miało związek z nadużywaniem alkoholu, co stanowi blisko 76% ogółu interwencji policji.

Informacje ze szkół

Wśród 100 uczniów klas I, II i III Gimnazjum w Rozprzy i Niechcicach zostały przeprowadzone ankiety dotyczące problemów związanych z używkami, z których wynika, że:

- ◆ 79 % uczniów nie miało kontaktu z alkoholem, papierosami;
- ◆ 97% uczniów nie miało kontaktu z narkotykami;
- ◆ 21 % uczniów jest po inicjacji alkoholowej;
- ◆ 3 % uczniów przyznało się do zażywania narkotyków;
- ◆ 76% uczniów potwierdza, że największy wpływ na pierwszy kontakt z używkami mają koledzy ze szkoły i podwórka;
- ◆ 42 % uczniów przyznaje się do palenia papierosów;
- ◆ 83% uczniów jest zdania, że na terenie szkoły zdarzają się przypadki palenia papierosów;
- ◆ 71 % uczniów deklaruje, że wie gdzie szukać pomocy i wsparcia dla osoby uzależnionej;
- ◆ 92% uczniów czuje się bezpiecznie w szkole;

5.

Cześć II. Cele strategiczne i priorytety

Celami strategicznymi na 2010r. są:

1. Dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób, uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielenie rodzinom, których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii.
5. Zapewnienie działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, współpraca z Policją.
6. Racjonalne ograniczenie dostępności do alkoholu.

Część III. Zadania do realizacji.

Cel 1. Dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób, uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Zadania do realizacji:

- 1) kontynuacja i rozszerzenie w miarę potrzeb profesjonalnej działalności w zakresie mobilizowania osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do podjęcia leczenia odwykowego,
- 2) świadczenie pomocy w Punkcie Konsultacyjnym w Rozpry osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków,
- 3) współpraca z Poradnią dla Osób z Problemami Alkoholowymi w Piotrkowie Tryb. w zakresie prowadzenia terapii uzależnienia i współuzależnienia,
- 4) organizowanie i finansowanie zajęć terapeutycznych i pozaterapeutycznych w szczególności dla dzieci i młodzieży w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych w Milejowie i w Niechcicach,
- 5) udzielenie wszechstronnej pomocy i wsparcia osobom podejmującym leczenie poprzez:
 - motywowanie do terapii,
 - udzielanie pomocy w nawiązaniu kontaktu z lekarzem psychiatrą, terapeutą w celu określenia stopnia uzależnienia i ustalenia form leczenia.
 - pomoc w uzyskaniu miejsca w ośrodku leczenia odwykowego,
- 7) współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych, oraz współuzależnionych, szczególnie dzieci i młodzieży.

Cel 2. Udzielenie rodzinom, których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania do realizacji:

- 1) podejmowanie czynności prawnych wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich oraz systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny,
- 2) udzielenie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego,

- 3) natychmiastowe i konsekwentne działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec zgłoszonych osób potrzebujących leczenia odwykowego, sporządzenie opinii przez biegłych sądowych,
- 4) współpraca z zawodowymi i społecznymi kuratorami sądowymi,
- 5) zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci) w Punkcie Konsultacyjnym w Rozprze,
- 6) koszty sądowe związane z wystąpieniem Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie wydania orzeczenia o obowiązku leczenia,
- 7) pomoc dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi oraz narkomanii poprzez udział tych dzieci w świetlicach opiekuńczo- wychowawczych.

Cel 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zadania do realizacji:

- 1) kontynuowanie współpracy ze szkołami funkcjonującymi na terenie naszej gminy,
- 2) realizowanie w szkołach programów oświatowych i edukacyjnych kształtujących podstawy i umiejętności ważne dla zdrowia i życia,
- 3) wspieranie i współuczestniczenie w organizowaniu imprez rozrywkowych, sportowych, pozalekcyjnych zajęć sportowych, konkursów plastycznych literackich propagujących zdrowy styl życia,
- 4) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców,
- 5) zakup propagowanie i udostępnienie nowości wydawniczych o tematyce uzależnień,
- 6) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych
- 7) prenumerata lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji.

Cel 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Zadania do realizacji:

- 1) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień; promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych.
- 2) finansowanie kolonii i wyjazdów dla dzieci i młodzieży, w tym dla osób szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka.

Cel 5. Zapewnienie działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, współpraca z Policją.

Zadania do realizacji:

- 1) zabezpieczenie działalności Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozprze w tym:
 - a) szkolenia dla członków Komisji,
- 2) wspieranie działalności Punktu Konsultacyjnego w Rozprze,
- 3) realizowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy, przy pomocy z miejscową Policją.

7.

Cel 6. Racjonalne ograniczenie dostępności do alkoholu.

Zadania do realizacji:

- 1) ustala się liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal) w liczbie 64 oraz w miejscu sprzedaży (gastromia) w liczbie 20 punktów. Wartości liczbowe punktów sprzedaży alkoholu oraz inne ograniczenia dotyczące sprzedaży, podawania oraz spożywania napojów alkoholowych ustala Rada Gminy w odrębnej uchwale.
- 2) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadza Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozpry wraz z uprawnionymi służbami i osobami, w celu:
 - a) podejmowania działań skierowanych do przedsiębiorców i sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych w zakresie przestrzegania przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy w zakresie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,
 - b) przestrzegania zasad warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
- 3) działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

Źródło finansowania zadań

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2010 rok będzie realizowany w ciągu roku w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (100% wydatków).

Część IV Zasady wynagrodzenia członków Komisji.

1. Zgodnie z art.4¹ ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm.) – określa się wynagrodzenie dla Przewodniczącego oraz każdego członka Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wys. 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2009 roku Ustawa z dnia 10 października 2002 o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. nr 200, poz. 1679 z 2004; ost zm. Dz. U. z 2005r nr 157, poz. 1314)
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1, przysługuje za każdy dzień pracy w posiedzeniach Komisji.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. nr 70, poz. 473 z późn. zm.), oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179 , poz. 1485 ze zm.) realizacja tych zadań prowadzona jest za pomocą Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2010r , uchwalonego corocznie przez Radę Gminy.

Koordinatorem Programu jest Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rozprzy. Gminny Program na 2010 rok określa zasadnicze kierunki działań i zawiera szczegółowy wykaz zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.